

EUROOPA LIIDU LEPINGU VI JAOTISE KOHASILT VASTU VÕETUD AKTID

NÕUKOGU RAAMOTSUS 2008/919/JSK,

28. november 2008,

millega muudetakse raamotsust 2002/475/JSK terrorismivastase võitluse kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artiklit 29, artikli 31 lõike 1 punkti e ja artikli 34 lõike 2 punkti b,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust, ⁽¹⁾

ning arvestades järgmist:

(1) Terrorism kujutab endast üldiste väärtuste, nagu inimväärikus, vabadus, võrdsus ja solidaarsus ning inimõiguste ja põhivabaduste austamine, millel põhineb Euroopa Liit, üht kõige tõsisemat rikkumist. See on ka kõige tõsisemaks ohuks demokraatia ja õigusriigi põhimõtetele, mis on ühised kõikidele liikmesriikidele ja millel Euroopa Liit põhineb.

(2) Nõukogu 13. juuni 2002. aasta raamotsus 2002/475/JSK (terrorismivastase võitluse kohta) ⁽²⁾ on Euroopa Liidu terrorismivastase poliitika aluseks. Kõikidele liikmesriikidele ühise õigusraamistiku loomine ja eelkõige terroriakti mõiste ühtlustamine on võimaldanud Euroopa Liidu terrorismivastasel poliitikal areneda ja laieneda, austades põhiõigusi ja õigusriigi põhimõtteid.

(3) Viimastel aastatel on terrorismioht kiiresti kasvanud ja arenenud koos terroristide ja nende toetajate töömeetodite muutmisega, mis hõlmab ka struktureeritud ja hierarhiliste grupeeringute asendumist poolisesisevate, omavahel vähe seotud üksustega. Sellised üksused ühendavad rahvusvahelisi võrgustikke ja sõltuvad üha enam uutest tehnoloogiatest, eelkõige Internetist.

(4) Internetti kasutatakse kohalike terrorismivõrgustike ja üksikisikute innustamiseks ja mobiliseerimiseks Euroopas ning see on allikas, kust saab teavet terroristide vahendite ja meetodite kohta ja mis toimib nn virtuaalse väljaõppe-laagrina. Tegevused, mis on seotud üleskutsetega panna toime terroriakte, värbamisega terroristlikel eesmärkidel ja väljaõppega terroristlikel eesmärkidel, on mitmekordistunud väga väikeste kulude ja väikese riskiga.

(5) Vabaduse, turvalisuse ja õiguse tugevdamist Euroopa Liidus käsitlevas Haagi programmis, mille Euroopa Ülemkogu 5. novembril 2004. aastal vastu võttis, rõhutatakse, et terrorismi tõhus vältimine ja sellega põhiõigusi täielikult järgides tõhusalt võitlemine nõuab, et liikmesriigid ei piirduks vaid enda julgeolekut säilitavate tegevustega, vaid keskenduksid samuti liidu kui terviku julgeoleku säilitamisele.

(6) Nõukogu ja komisjoni tegevuskavas (vabaduse, turvalisuse ja õiguse tugevdamist Euroopa Liidus käsitleva Haagi programmi rakendamiseks) ⁽³⁾ tuletatakse meelde, et terrorismiohuga peab tegelema kogu maailm ning et liit ei saa ignoreerida kodanike ootusi ega jätta neile vastamata. Lisaks sellele märgitakse tegevuskavas, et tähelepanu tuleb suunata vältimise, valmisoleku ja reageerimise eri tahkudele, et tugevdada ning vajaduse korral vastastikku täiendada liikmesriikide valmisolekut terrorismi vastu võitlemisel, keskendudes eriti värbamisele, rahastamisele, riskianalüüsile, elutähtsate infrastruktuuride kaitsele ja tagajärgede likvideerimisele.

(7) Raamotsusega sätestatakse terroristliku tegevusega seotud õigusrikkumiste kriminaliseerimine, et aidata kaasa üldpoliitilise eesmärgi saavutamisele, milleks on terrorismi ennetamine, vähendades selliste materjalide levitamist, mis võiksid õhutada inimesi sooritama terroriakte.

⁽¹⁾ Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata.

⁽²⁾ EÜT L 164, 22.6.2002, lk 3.

⁽³⁾ ELT C 198, 12.8.2005, lk 1.

- (8) ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonis 1624 (2005) kutsutakse riike võtma vajalikke ja asjakohaseid meetmeid kooskõlas rahvusvahelisest õigusest tulenevate kohustustega, et keelata seadusega ära terroriaktile või -aktidele õhutamise ja vältida sellist tegevust. ÜRO peasekretäri 27. aprilli 2006. aasta raportis „Ühinenud terrorismi vastu: soovitusel ülemaailmseks terrorismivastaseks võitluseks” leitakse, et eespool nimetatud resolutsioon annab aluse terroriaktidele õhutamise ja värbamise (kaasa arvatud Interneti teel) kriminaliseerimiseks. ÜRO 8. septembri 2006. aasta ülemaailmses terrorismivastases strateegias on öeldud, et ÜRO liikmesriigid otsivad viise ja võimalusi jõupingutuste kooskõlastamiseks rahvusvahelisel ja piirkondlikul tasandil võitluses terrorismiga kõigis selle vormides ja ilmingutes Internetis.
- (9) Euroopa Nõukogu terrorismi tõkestamise konventsioonis sätestatakse sellega ühinenud riikide kohustus kriminaliseerida avalik üleskutse panna toime terroriakt, värbamine ja väljaõpe terroristlikel eesmärkidel, kui see on toime pandud seadusevastaselt ja tahtlikult.
- (10) Kõik liikmesriigid peaksid veelgi ühtlustama terroriaktide, sealhulgas terroriaktidega seotud tegevuste mõistet, nii et see hõlmaks avalikku üleskutset panna toime terroriakte, värbamist terroristlikel eesmärkidel ja väljaõpet terroristlikel eesmärkidel, kui see on toime pandud tahtlikult.
- (11) Õigusrikkumisi, nagu avalik üleskutse panna toime terroriakte, värbamine terroristlikel eesmärkidel ja väljaõpe terroristlikel eesmärkidel, tahtlikult toime pannud füüsilistele isikutele või nende eest vastutavatele juriidilistele isikutele tuleks sätestada karistused. Need tegevused peaksid olema kõikides liikmesriikides võrdselt karistatavad, sõltumata sellest, kas need pandi toime Interneti teel või mitte.
- (12) Kuna käesoleva raamotsuse eesmärke ei suuda liikmesriigid ühepoolselt piisavalt saavutada ning üle-euroopaliste ühtlustatud eeskirjade vajaduse tõttu on neid parem saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklis 5 sätestatud ja Euroopa Liidu lepingu artiklis 2 osutatud subsidiaarsuse põhimõttega. Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklis 5 sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev raamotsus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (13) Liit järgib põhimõtteid, mida tunnustatakse ELi lepingu artikli 6 lõikes 2 ja kajastatakse Euroopa Liidu põhiõiguste hartas, eriti selle II ja VI peatükis. Käesolevat raamotsust ei või mingil juhul tõlgendada nii, nagu püütaks sellega vähendada või piirata selliseid põhiõigusi ja -vabadusi nagu sõna-, kogunemis- ja ühinemisevabadus, õigus era- ja perekonnaelu austamisele ning kirjavahetuse konfidentsiaalsuse kaitsele.

- (14) Avalik üleskutse panna toime terroriakt, värbamine terroristlikel eesmärkidel ja väljaõpe terroristlikel eesmärkidel on tahtlikud kuriteod. Käesolevat raamotsust ei või mingil juhul tõlgendada nii, nagu püütaks sellega vähendada või piirata teabe levitamist teaduslikel, akadeemilistel ja aruandluse eesmärkidel. Radikaalsete, poleemiliste ja vaidlust tekitavate vaadete väljendamine avalikel aruteludel tundlikes poliitilistes küsimustes, kaasa arvatud terrorism, jääb käesoleva määruse reguleerimisalast välja ning eelkõige ei kuulu mõiste „avalik üleskutse panna toime terroriakt” alla.
- (15) Seoses soovitatavate õiguspäraste eesmärkidega ja nende vajalikkusega demokraatlikus ühiskonnas peaks käesoleva raamotsuse kohase kriminaliseerimise rakendamine olema proportsionaalne õigusrikkumise laadi ja asjaoludega ning mis tahes omavoli vormid või diskrimineerimine peaksid olema välistatud,

ON VASTU VÕTNUD JÄRGMISE RAAMOTSUSE:

Artikkel 1

Muudatused

Raamotsust 2002/475/JSK muudetakse järgmiselt.

- 1) Artikkel 3 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 3

Terroristliku tegevusega seotud õigusrikkumised

1. Käesolevas raamotsuses kasutatakse järgmisi mõisteid:
- a) „avalik üleskutse panna toime terroriakt” – avalikkusele suunatud sõnumi levitamine või muul viisil kättesaadavaks tegemine kavatsusega õhutada artikli 1 lõike 1 punktides a–h loetletud õigusrikkumiste toimepanemisele, kui selline terroriakte otseselt või kaudselt toetav tegevus tekitab ohu, et võidakse toime panna üks või mitu sellist õigusrikkumist;
- b) „värbamine terroristlikel eesmärkidel” – teise isiku agiteerimine artikli 1 lõike 1 punktides a–h või artikli 2 lõikes 2 loetletud õigusrikkumiste toimepanemisele;
- c) „väljaõpe terroristlikel eesmärkidel” – lõhkeainete, tulirelvade või teiste relvade või mürgiste või ohtlike ainete valmistamise või kasutamise õpetamine või muude erimeetodite või tehnikate õpetamine, et panna toime ühte artikli 1 lõike 1 punktides a–h loetletud õigusrikkumistest, teades, et neid oskusi kavatakse kasutada nimetatud eesmärgil.

2. Kõik liikmesriigid võtavad vajalikke meetmeid tagamaks, et terroristliku tegevusega seotud õigusrikkumised hõlmaksid järgmisi tahtlikke tegusid:

- a) avalik üleskutse panna toime terroriakt;
- b) värbamine terroristlikel eesmärkidel;
- c) väljaõpe terroristlikel eesmärkidel;
- d) röövimine artikli 1 lõikes 1 loetletud õigusrikkumiste toimepanemiseks;
- e) väljapressimine artikli 1 lõikes 1 loetletud õigusrikkumiste toimepanemiseks;
- f) valede haldusdokumentide koostamine artikli 1 lõike 1 punktides a–h ja artikli 2 lõike 2 punktis b loetletud õigusrikkumiste toimepanemiseks.

3. Lõikes 2 sätestatud tegu on karistatav olenemata sellest, kas terroriakt ka tegelikult toime pandi.”

2) Artikkel 4 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 4

Õigusrikkumisele kaasaaitamine või sellele kihutamine, üleskutsumine ning selle katse

1. Kõik liikmesriigid võtavad vajalikke meetmeid, et tagada artikli 1 lõikes 1 ning artiklis 2 või 3 nimetatud õigusrikkumisele kaasaaitamise või sellele kihutamise muutmine karistatavaks.

2. Kõik liikmesriigid võtavad vajalikke meetmeid, et tagada artikli 1 lõikes 1, artiklis 2 või artikli 3 lõike 2 punktides d–f nimetatud õigusrikkumisele üleskutsumise muutmine karistatavaks.

3. Kõik liikmesriigid võtavad vajalikke meetmeid tagamaks, et artikli 1 lõikes 1 ja artikli 3 lõike 2 punktides d–f nimetatud õigusrikkumise katse, välja arvatud artikli 1 lõike 1 punktis f nimetatud valduses hoidmine ja artikli 1 lõike 1 punktis i nimetatud õigusrikkumine, muudetakse karistatavaks.

4. Iga liikmesriik võib otsustada võtta vajalikke meetmeid tagamaks, et artikli 3 lõike 2 punktides b ja c nimetatud õigusrikkumise katse muudetakse karistatavaks.”

Artikkel 2

Sõnavabadust käsitlevad aluspõhimõtted

Käesolev raamotsus ei kohusta liikmesriike võtma meetmeid, mis on vastuolus sõnavabadust, eelkõige ajakirjandusvabadust ja muude meediakanalite sõnavabadust, käsitlevate aluspõhimõtetega, nagu need tulenevad põhiseaduslikest tavadest või eeskirjadest, mis reguleerivad ajakirjanduse ja muude meediakanalite õigusi ja kohustusi ning nende protseduurilisi tagatise, kui sellised eeskirjad on seotud vastutuse piiritlemise või piiramisega.

Artikkel 3

Rakendamine ja aruandlus

1. Liikmesriigid võtavad käesoleva raamotsuse järgimiseks vajalikud meetmed 9. detsembriks 2010. Käesoleva raamotsuse rakendamisel tagavad liikmesriigid, et kriminaliseerimine on proportsionaalne õiguspäraste eesmärkidega ja demokraatlikus ühiskonnas vajalik ning et kõik omavoli ja diskrimineerimise vormid on välistatud.

2. Liikmesriigid edastavad 9. detsembriks 2010 nõukogu peasekretariaadile ja komisjonile nende sätete teksti, millele võetakse siseriiklikku õigusse üle käesolevast raamotsusest tulenevad kohustused. Selle teabe põhjal koostatud aruande ja komisjoni aruande alusel hindab nõukogu 9. detsembriks 2011, kas liikmesriigid on võtnud käesoleva raamotsuse järgimiseks vajalikud meetmed.

Artikkel 4

Jõustumine

Käesolev raamotsus jõustub Euroopa Liidu Teatajas avaldamise päeval.

Brüssel, 28. november 2008

Nõukogu nimel

eesistuja

M. ALLIOT-MARIE